

การบริหารสต็อกสินค้าในชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

บทความโดย : ดร.กีฑ์ แสนทอง

อีเมล : peoplevalue@yahoo.com

การบริหารธุรกิจแม้ว่าหัวใจสำคัญอยู่ที่การขายสินค้าเพื่อให้มีรายได้เข้ามาก็ตาม แต่ระบบหนึ่งที่มีความสำคัญไม่ด้อยไปกว่ากันคือ ระบบการบริหารคลังสินค้าหรือสต็อกสินค้า เพราะเป็นตัวกำหนดว่าจะสามารถขายสินค้าได้จริงตามที่ลูกค้าต้องการหรือไม่ (มีสินค้าส่งให้ลูกค้าเพียงพอหรือไม่) และเป็นตัวกำหนดว่าธุรกิจจะได้กำไรมากน้อยเพียงใด เพราะถึงแม้ว่าจะขายสินค้าได้มากเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าต้นทุนการบริหารจัดการโดยเฉพาะต้นทุนของสต็อกสินค้าสูงเกินไป อาจส่งผลกระทบต่อกำไรขององค์กรได้เช่นเดียวกัน

เมื่อมองมาที่ระบบการบริหารคลังสินค้า คงไม่มีธุรกิจไหนอยากเห็นสต็อกสินค้าขาด และทำให้เสียโอกาสการขาย คงไม่มีธุรกิจไหนที่อยากให้สินค้าคงคลังมากเกินไปจนทำให้เกิดเงินจมอยู่กับกองสต็อกสินค้าโดยไม่มีมูลค่าเพิ่มและเสียต้นทุนในการจัดเก็บ ไม่มีธุรกิจไหนต้องการให้สินค้าอยู่ในสต็อกนานๆจนเสื่อมสภาพขายไม่ออกใช้ก็ไม่ได้ และไม่มีสต็อกของธุรกิจไหนที่รับเข้าและจ่ายสินค้าออกแบบมั่วๆไม่รู้ลืตไหนเข้าก่อนไม่รู้ลืตไหนจ่ายหลัง สินค้าเก่าสินค้าใหม่แยกกันไม่ออกปนเปกันไปหมด

ชีวิตคนก็เช่นเดียวกันไม่แตกต่างอะไรจากองค์กรหนึ่งที่ต้องมีการบริหารจัดการระบบสินค้าคงคลัง(สต็อกสินค้า) เพียงแต่สินค้าของชีวิตเป็นคนละชนิดคนละประเภทกับธุรกิจเท่านั้น สินค้าในชีวิตคนเรามีตั้งแต่ความรู้ ประสบการณ์ ทรัพย์สินเงินทอง เพราะสิ่งเหล่านี้เราต้องเริ่มตั้งแต่การรับเข้ามาเก็บในคลังสินค้าชีวิต เราต้องบริหารการจัดเก็บ และเราต้องจ่ายออกตลอดเวลา

คนหลายคนชอบเก็บทุกอย่างไว้ในสต็อกสินค้าชีวิต มีทั้งประเภทที่เก็บอย่างเดียวไม่รู้จักรบายออก เก็บไปเก็บมาจนสินค้านั้นกองสูงชันๆเรื่อยๆ เหมือนคนบางคนที่ชอบสะสมทรัพย์สินเงินทองมากจนชาตินี้ก็ใช้ไม่มีวันหมด ไม่เคยนำเอาสินค้าในชีวิตออกมาใช้เลย นั่งดูแต่ตัวเลขสต็อกชีวิตนี้ก็มีความสุขแล้ว ถ้าเราคิดง่าย ๆ ว่าถ้าทุกคนในประเทศของเราเป็นพวกชอบเก็บสินค้าทุกประเภทเพียงอย่างเดียวไม่มีการเบิกจ่ายเลย จะเกิดอะไรขึ้นบ้าง ตัวอย่างเช่น ทุกคนเก็บเงินอย่างเดียวไม่มีการนำออกมาใช้จ่ายกันเลย รับรองได้ว่าระบบเศรษฐกิจเราคงแย่เหมือนกันนะครับ

เนื่องจากบางสิ่งบางอย่างในโลกนี้มีจำกัด ถ้าใครคนใดคนหนึ่งเก็บอะไรไว้มากจนเกินไป ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือทำให้คนอื่นเสียโอกาสในชีวิต เช่น คนบางกลุ่มมีบ้านไม่ต่ำกว่าสิบหลัง ทั้งๆที่ในแต่ละคืนที่นอนจริงๆเพียงหลังเดียว

ในขณะที่คนบางกลุ่มไม่มีแม่บ้านสักหลังเดียว สินค้าบางอย่างถ้าเก็บนานเกินไปจะเสื่อมค่าลง เช่น ความรู้และประสบการณ์ที่คนๆหนึ่งสั่งสมมา ถ้าหวังไว้หรือเก็บไว้ในสต็อกชีวิตของตัวเองเพียงคนเดียวโดยไม่มีการแบ่งปันให้ผู้อื่นเลย ความรู้และประสบการณ์บางเรื่องถ้าเก็บนานเกินไปก็วันหมดอายุได้เหมือนกัน ถึงวันนั้น จะนำเอาความรู้และประสบการณ์นั้นๆมาแบ่งปันให้ใครก็คงไม่มีใครรับแล้ว

ดังนั้น เราจึงควรบริหารสต็อกสินค้าในชีวิตด้วยแนวทางดังต่อไปนี้

- **ควรนำเอาหลักการบริหารชีวิตแบบพอเพียงมาใช้**

ต้องถามตัวเองว่าสินค้าแต่ละหมวดในชีวิตเรานั้นความพอเพียงอยู่ที่ไหน ความเหลือใช้อยู่ระดับไหนเหมือนกับการกำหนดระดับต่ำสุด(Minimum) และการกำหนดระดับสูงสุด(Maximum) ของสต็อกสินค้า หรือเราเรียกช่วงนี้ว่าระดับสต็อกสินค้าที่เหมาะสม (Optimized stock) เช่น เราควรมีบ้านที่หลังจึงจะเหมาะสม เราควรมีรถที่คันจึงจะเหมาะสม เราควรมีเงินทองเท่าไรจึงจะเหมาะสม เราควรจะออกไปเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อนกี่ครั้งต่อเดือน เราควรจะพาครอบครัวไปเที่ยวบ่อยแค่ไหน เราควรทำบุญทำทานมากน้อยเพียงใด จึงจะเรียกว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับชีวิตของเรา ซึ่งแต่ละชีวิตอาจจะมีจุดที่เหมาะสมในเรื่องต่างๆแตกต่างกันไป

- **ควรทำให้สินค้าในสต็อกชีวิตมีความสดใหม่อยู่ตลอดเวลา**

การที่เราจะทำให้สินค้าในสต็อกของเราใหม่และสดอยู่เสมออันนั้นสามารถทำได้หลายทาง เช่น การหาสินค้าใหม่มาทดแทนสินค้าเก่า การจ่ายสินค้าเก่าออกไป การกำจัดสินค้าที่ไม่มีประโยชน์หรือหมดอายุออกไป ในชีวิตเราก็เช่นเดียวกันควรมีการเบิกจ่ายสินค้าชีวิตให้แก่ผู้อื่นบ้าง เช่น การทำบุญ การบริจาค การช่วยเหลือผู้อื่น การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในชีวิตให้ผู้อื่น เพราะสินค้าบางประเภทในชีวิตของเรายังให้ยิ่งทำให้ความรู้ใหม่สดเสมอเนื่องจากได้อัปเดตอยู่ตลอดเวลา ยิ่งเก็บอาจจะยิ่งเก่าและหมดอายุเร็ว

- **ควรมีระบบจัดนับสต็อกประจำปี**

เมื่อชีวิตเราดำเนินผ่านไปในแต่ละช่วงเวลาอาจจะเป็นครึ่งปีหรือหนึ่งปี ควรมีการทบทวนสต็อกสินค้าในชีวิตเสียบ้างว่าเมื่อต้นปีเรามีสินค้าอะไรบ้าง ปริมาณเท่าไร เรามีอะไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงบ้าง มีสินค้าอะไรบ้างที่เราน่าจะเบิกจ่ายแต่เราไม่จ่ายออกเลย มีสินค้าอะไรบ้างที่เราใช้ไปจนหมดสต็อกหรืออยู่ในระดับที่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ มีสินค้าอะไรบ้างที่เราได้มาใหม่ พุดง่าย ๆ คือน่าจะมีการจัดทำระบบบัญชีสต็อกสินค้าในชีวิตโดยแยกเป็นหมวดต่างๆ เช่น หมวดความรู้ประสบการณ์ หมวดทรัพย์สินเงินทอง หมวดจิตใจ หมวดสุขภาพ ฯลฯ

สรุป ชีวิตที่แบกภาระสต็อกมากเกินไปอาจจะก้าวไปข้างหน้าได้ช้า เพราะมัวแต่หวงสต็อกของเก่า ที่tingไม่ได้ตัด(ใจ)ไม่ขาด หรือคนบางคนเมื่อสต็อกสินค้าในชีวิตมากเกินไป ก็ต้องใช้เวลาในชีวิตหมดไปกับการดูแลสต็อก จนไม่มีเวลาไปหาของใหม่หรือเบิกใช้ของเก่า เพราะวันๆเวลาหมดไปกับการนั่งนับนั่งดูแลสต็อกในคลังสินค้าชีวิตจนทำให้สต็อก

ของกิเลสในชีวิตสูงขึ้นจนท่วมหัว สุดท้ายจิตใจก็ตายอย่างน่าอนาถเพราะโดนกองกิเลสล้มทับ(เช่นฆ่ากันตายเพราะแย่งสมบัติ เรื่องชู้สาว ฯลฯ) หรืออีกทางหนึ่งถ้าเราบริหารสตอกสินค้าในชีวิตไม่ดีทำให้สินค้าชีวิตขาดสต็อก ก็ไปต่อไม่ได้เพราะไม่มีอะไรสินค้าอะไรจะไปขายใคร ดังนั้น การนำเอาแนวคิดเรื่องการบริหารสตอกสินค้ามาประยุกต์ใช้กับชีวิต น่าจะเกิดประโยชน์กับการดำเนินชีวิตของท่านผู้อ่านได้บ้างนะครับ